WIKIPEDIA

Palenkero

Palenkero estas kreola lingvo bazata sur la hispana kaj parolata en Kolombio.

Fuĝintaj sklavoj (plejparte nigruloj el Kongo) fondis en la 16-a kaj 17-a jarcentoj plurajn setlejojn piede de la montaro Montes de María (provinco Bolívar), inter ili la lokon San Basilio de Palenque (palenques = defendilo el lignopalisoj [palos]), el kiu ekestis memstara lingvoinsulo. Kaŭze de la socia izoliteco forde la cetera Kolombio (ĝis 1967 oni povis atingi la vilaĝon nur piede aŭ perĉevale) tiu lingvo povis supervivi ĝis la hodiaŭa tago. La membraro de tiu minoritato estas taksata 3.000 ĝis 4.000 personoj. Prokimume la duono de ili regas palenkeron kaj estas dulingva.

Por komparo jen la *Patro nia* en la palenkera kaj en la hispana:

Palenkere	Hispane
Tatá suto lo ke ta riba sielo, santifikaro sendá nombre si, miní a reino sí, asé ño boluntá sí, aí tiela kumo a sielo. Nda suto agué pan ri to ma ría, peddona ma fata suto, asina kumo suto a se peddoná, lo ke se fatá suto. Nu rejá sujo kaí andí tentación nu, librá suto ri má. Amén.	Padre nuestro que estás en los cielos, santificado sea tu nombre. Venga tu Reino. Hágase tu voluntad, así en la tierra como en el cielo. El pan nuestro de cada día, dánoslo hoy y perdónanos nuestras deudas, así como nosotros perdonamos a nuestros deudores. Y no nos dejes caer en la tentación, mas líbranos del mal. Amén.

Vidu ankaŭ

- Hispana lingvo
- Marunoj
- Afro-latinamerikanoj
- Listo de kreolaj lingvoj

Literaturo

- Bickerton, Derek & Escalante, A. 1970: "Palenguero: A Spanish—based Creole of Northern Colombia", *Lingua* 24: 254-267. North Holland Publishing, Amsterdam.
- Casseres Estrada, Solmery 2005: *Diccionario Lengua afro palenquera - español*. Ediciones Pluma de Mompox. Cartagena. ISBN 958-97277-9-4
- Escalante, Aquiles 1954: "Notas sobre el palenque de San Basilio, una comunidad negra de Colombia", *Divulgaciones Etnológicas* 111 (5): 207-351. Instituto de Investigación Etnológica. Universidad del Atlántico, Barranquilla.

1979: *El palenque de San Basilio: una comunidad de descendientes de negros cimarrones*.Editorial Mejoras, Barranquilla

- Granda, G. de 1968: "La tipología 'criolla' de dos hablas del area lingüística hispánica" . *Thesaurus 23*: 193-205.
- Dieck, Marianne 2004: "Criollística Afrocolombiana" *Los Afrocolombianos* (http://www.lablaa.org/blaavirtual/geografia/afro/indice.htm), Geografía Humana de Colombia, Tomo VI. Instuto Colombiano de Antropología e Historia ICANH. Biblioteca Virtual del Banco de la República.
- Moñino Orlinges, Yves 1999: "El sistema modo-aspectual del verbo en Palenquero: una semántica gramatical africana"; *Congreso de Lingüística Amerindia y Criolla*; Memorias 6: 147-160. Universidad de los Andes-CCELA, Bogotá. ISBN 958-695-022-0
- Patiño Rosselli, C. 1983: "El habla en el Palenque de San Basilio". *Lengua y Sociedad en el Palenque de San Basilio*. Caro y Cuervo, Bogotá.
- Schwegler, A. 1989: "Notas etimológicas palenqueras: casariambe, túngananá, agüé, monicongo, maricongo, y otras voces africanas y pseudo-africanas", *Thesaurus* 44: 1-28.

  1990: "Abrakabraka, suebbesuebbe, tando, kobbejó, lungá y otras voces palenqueras : sus orígenes e importancia para el estudio de dialectos afrohispanocaribeños"; *Thesaurus 45*: 690-731.

Elŝutita el "https://eo.wikipedia.org/w/index.php?title=Palenkero&oldid=6267324"

Ĉi tiu paĝo estis lastafoje redaktita je 18:32, 4 feb. 2018.

La teksto disponeblas laŭ la permesilo Krea Komunaĵo Atribuite-Samkondiĉe 3.0 Neadaptita; eble aldonaj kondiĉoj aplikeblas. Vidu la uzkondiĉojn por detaloj.